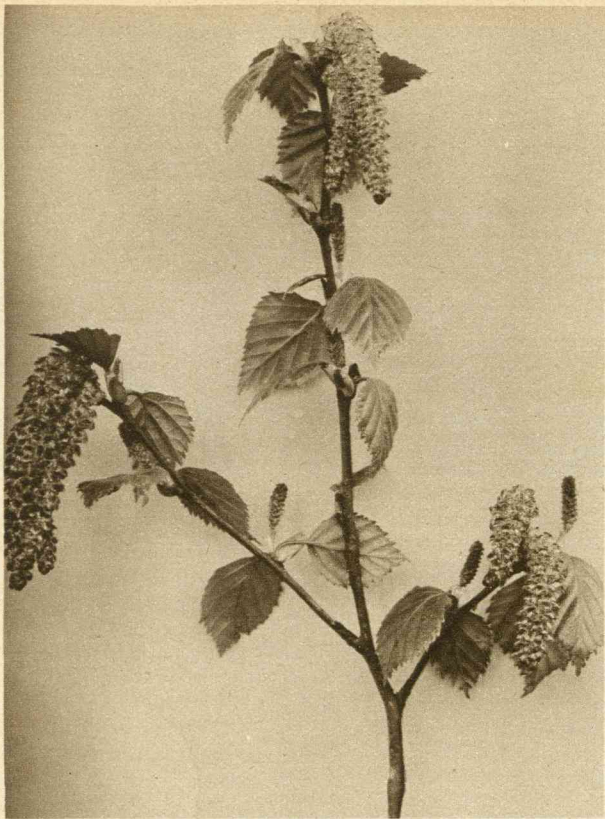
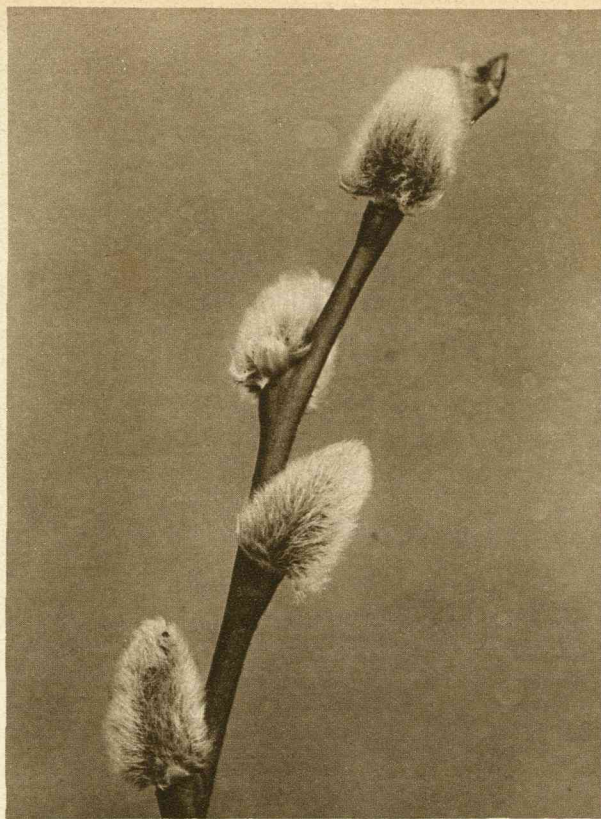
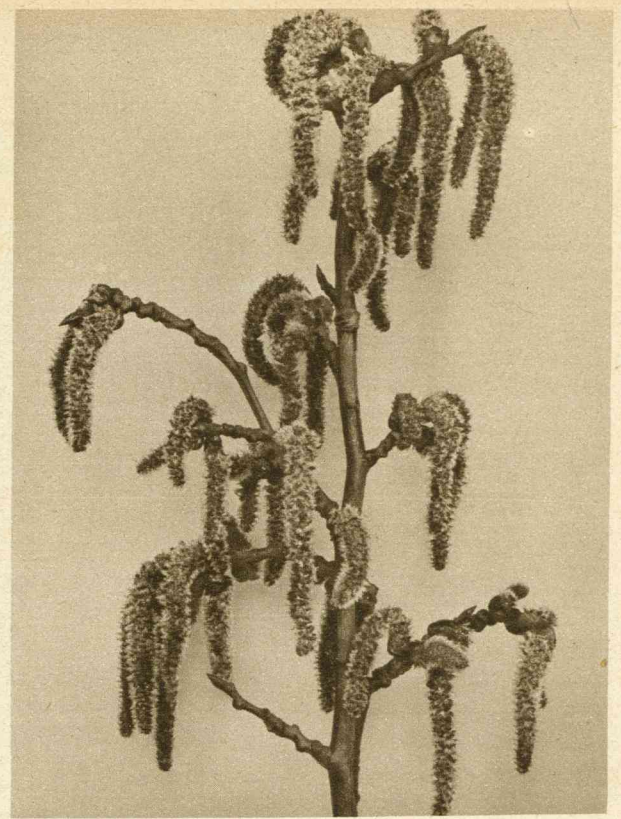

Bloeiende Berk met bladeren.

Waterwilg in het begin der bloeiperiode.

Bloeiende Ratelpopulier.

De Wilgen zijn de eenigste inlandsche boomen die dit eigenaardige, slechts uit één stuk bestaande schubben-omhulsel op hunne knoppen dragen. Als groote, witte parelen zijn deze knoppen aan de takken van den Waterwilg (*Salix Caprea*) geregen. Wanneer de zon ze heeft doen zwellen dringen ze het beschuttende omhulsel terug en uit den zijdeachtig witten pels komen dan de goudgele stuifmeelzakjes te voorschijn, waarvan de zuurzoete geur eene groote aantrekkingskracht op verschillende insecten uitoefent. Bruin-gele bijen, zwart-gepelsde hommels met gelen lijfgordel en allerlei andere kleinere insecten zwermen met aanhoudend gezoem bedrijvig om de bloesems heen, om nu eens hier en dan weer daar zich rijkelijk te goed te doen aan den zich afzonderenden nectar.

Tegelijk met hen gonzen ook verschillende bont-geklepte vlinders over de fraaie katjes en wanneer het citroentje, de mooie gele vlinder, zich op een der gele bloesems heeft neergelaten, erkennen wij dankbaar bij de aanschouwing van deze verrukkelijke voorjaarscompositie de hand van den alles-vermogenden Schepper.

De lichtgeveugelde vlinder schijnt dan de psyche der stomme, in voorjaarspracht prijkende plant te zijn. Ook de luid klinkende opstandingszang van den leeuwerik klinkt nog luider en aandoenlijker boven een bloeiend Wilgenbosch.

De goud-gele katjes van den Waterwilg worden in sommige katholieke streken van Duitschland geëerd wanneer ze op Palmzondag de echte palmtakken moeten vervangen, die in Rome door de hoogste dignitarissen feestelijk gewijd worden.

Ook voor onze heidensche voorouders was de vroegbloeiende Wilg eene vereeringswaardige plant. In een boek getiteld „Die Deutsche Götterwelt” lezen wij dat Freia, de Slotvrouw, zoodra de boomen in het voorjaar uitloopen uit hare onderaardsche woning te voorschijn komt en met de hand de bloeiende wilgenkatjes aanraakt, waardoor deze hun stuifmeel in een voorbij vlietend beekje uitstrooien. Schaarsgewijze komen nu de forellen tevoorschijn en happen naar de geurende lokspijs. Dan plant ze geneeskrachtige bloemen waaronder vooral ook de Anemonen, die dan bloeien voordat ze in blad komen en groeien onder hare gezegende hand.

De gele meeldraden, katjes, zijn de mannelijke bloesems van den Waterwilg. De vrouwelijke groeien niet op denzelfden boom of struik zooals bij den Hazelaar, maar op een afzonderlijken struik, waar zij alleen op voorkomen. Deze zijn veel tenerder van bouw en groener van kleur. De wind en de regen zorgen er voor dat ze bestoven worden met het mannelijke stuifmeel, opdat ze bevrucht worden en ze als de tijd daarvoor gekomen is, uit de fraaie lier-vormige zaadomhulsels de met glanzend witte wol bevederde zaden kunnen uitstrooien.

Aan de Wilgen sluiten zich aan de Populieren, wier bloeiwijze veel gelijkt op die der Wilgen.

Een der meest verspreide Populieren is wel de Zwarte Populier (*Populus nigra*) wiens kroon kegelvormig is met opstaande, gelijkmatig uitgespreide takken. Zijne bladeren zijn breed, bijna driehoekig en aan beide zijden groen. Hangend aan zeer lange bladstelen zijn ze voortdurend in beweging. De wals-vormige katjes onderscheiden zich voornamelijk daardoor van die der wilgen, dat ze onregelmatig getande, aan de spits behaarde schubben dragen en als bloesemomhulsel een scheef gevormd napje. Het aantal helmknopjes varieert tusschen 12 en 20. Zijn wit en week hout is zeer gemakkelijk te verwerken. Behalve voor het maken van klompen, waar het wilgenhout voornamelijk voor gebruikt wordt, komt het veel in aanmerking voor remhouten aan spoorwagens.

Een andere soort, de Ratelpopulier (*Populus tremula*), komt zeer algemeen bij ons voor. Zijne bladeren zijn nog langer gesteeld dan die van den Zwarten Populier, zoodat deze ook bij windstilte nog wel in beweging zijn.

Een zich meer aan den Hazelaar dan wel aan den Beuk aansluitende katjes-dragende boom is de Haagbeuk (*Carpinus Betulus*). Reeds uit de verte is deze boom door zijn pyramidalen vorm van den gewonen Beuk (*Fagus Silvatica*) te onderscheiden. Zijne eironde bladeren hebben een dubbel getanden rand. Zijne katjes vormen eene wals-vormige aar die aan breede schubben 12 tot 24 helmknopjes draagt. Aan elken, tot eene losse aar vereenigde stempelbloesem, kan men een buitenste afvallende schub waarnemen, waaraan twee vruchtbeginsels met ieder twee stijlen. Deze zijn nog van eene binnenste schub omgeven die tot aan de rijpheid, tot een groot,

de beide rijpgeworden vruchtjes steunend omhulsel, uitgroeit. Alle vruchtjes vormen ten slotte met hare omhulsels dichte, hangende trosjes.

De Haagbeuk levert ons een wit, zeer vast hout dat als werkhout door meubelmakers, draaiers en wagenmakers gebruikt wordt en ook als brandhout zeer is aan te bevelen. Het meest wordt de Haagbeuk aangeplant voor heggen en priëlen.

Als laatste der katjesdragende boomen verdient de Berk (*Betula*) onze volle aandacht. In parken en tuinen wordt hij veelvuldig aangeplant, omdat hij een in alle opzichten fraaie en sierlijke boom genoemd mag worden die hoegenaamd geen bijzondere verpleging van ons vordert, want zelfs op magere en droge gronden wil de Berk uitstekend groeien.

De bovenbast der jonge twijgen, die bij oude boomen meestal sierlijk, zelfs haarvormig naar beneden hangen, is bruinachtig. Van de witte schors laten dikwijls stukjes los waaraan men dan duidelijk de talrijke lagen zien kan. De schors wordt veel verwerkt tot allerlei soorten doozen voornamelijk snuifdozen, waarop dan door persing velerlei figuren worden aangebracht.

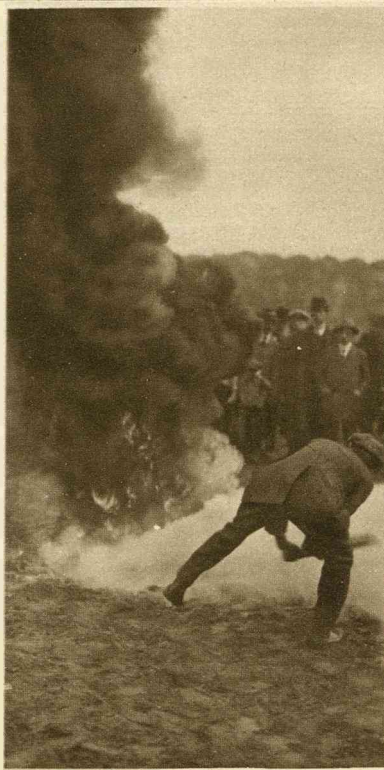
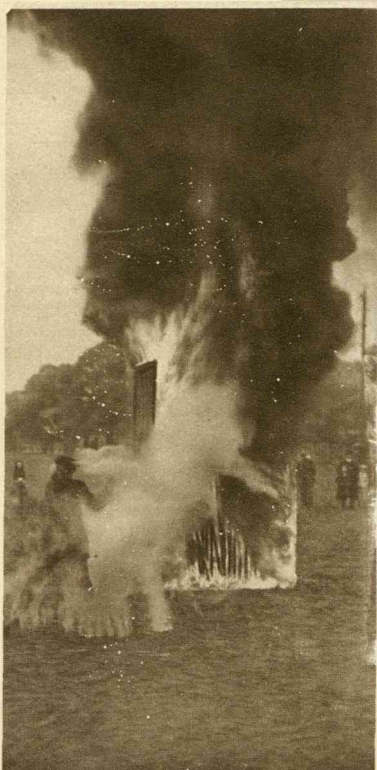
Oude boomen hebben meestal een volscheuren zittende bast van zwarte kleur. Men treft er wel aan die 150 jaar oud zijn.

Berkenhout wordt voor velerlei doeleinden gebruikt. Van de takken worden bezems gemaakt en het hout wordt, behalve dat het ook wel als brandhout gebruikt wordt, voornamelijk in bakovens verwerkt tot allerlei meubels. Als bouwhout kan het niet dienen daar het vrij spoedig door champignons wordt aangetast. In den laatsten tijd wordt het ook veel gebruikt voor de vervaardiging van nest-kastjes en vogel-voederhuisjes.

In de maand Maart is de sapstrooming in den berk zoo sterk, dat uit aangeboorde stammen in korten tijd verscheidene liters berkensap vloeien.

In Duitschland wordt daaruit veelvuldig de zoogenaamde Berkenwijn bereid. Duurt het aftappen van het sap echter te lang, dan kan dat zeer nadeelig voor den boom worden. Vandaar dan ook dat het meestal verboden wordt.

In ons land treft men de mooiste en dikste Berken in de provincie Limburg aan waar deze ook veel langs de straatwegen zijn aangeplant.

De Demonstratie met den „Vuurdooder” te Tilburg.

EENIGE weken geleden is er te Tilburg een demonstratie gehouden met het brandbluschestel „De Vuurdooder” van de firma H. J. de Jonge te Amsterdam. Alvorens de demonstratie begon, gaf de Heer A. Boas uit Amsterdam een duidelijke uiteenzetting van het preparaat en de behandeling daarvan bij het uitbreken van brand. Dat zijne woorden niet overdreven waren getuigden de verschillende proeven door hem zelf en ook door toeschouwers, die daartoe lust hadden, gegeven. Het toestel kan, wegens zijn eenvoudige constructie, door iedereen worden bediend, zelfs door een kind. Als eerste nummer zagen we een emmer, met benzine gevuld, in brand steken. Slechts een kleine hoeveelheid poeder was noodig om dien onmiddellijk te blusschen. Teneinde te doen zien dat zulks niet te wijten was aan het uitbranden der benzine, werd deze opnieuw aangestoken en weer op dezelfde wijze onmiddellijk gebluscht. Vervolgens werd een kuil, gevuld met koolteer, aangestoken. De vlammen stegen hoog op en het teer was tot kokens toe verhit; tot ieders verbazing was wederom bij het inwerpen van een enkele bus van dit poeder de geheele vuurpoel oogenblikkelijk gedoofd. Eveneens ging het met een groot vat gevuld met teer. Na dit op het kookpunt gebracht te hebben, was blusschen met den „vuurdooder” een kwestie van een oogenblik.

Nog werd een proef genomen met een houten betimmering, geheel met teer bestreken en welks inhoud bestond uit een partij latten, gedrenkt in benzine. Na eenigen tijd gebrand te hebben, werden de vlammen na inwerpen van het poeder wederom onmiddellijk gebluscht.

Nogmaals werd overgegaan tot het in brand steken van een kuil gevuld met teer. Knetterend stegen de vlammen weer op, als waren ze onuitbluschbaar. Maar slechts een oogenblik was noodig om dezen fellen vuurpoel te dooven. De „Vuurdooder” heeft dus schitterend bewezen een preparaat van superieure hoedanigheden te zijn. Niet alleen voor fabrikanten maar ook voor iedereen is het ten eerste aan te bevelen de „Vuurdooder” aan te schaffen, daar het bewezen is dat bij het uitbreken van brand bij het gebruik van dit onovertrefbaar poeder deze in zijn begin reeds onmiddellijk wordt gebluscht. Ook is de prijs zoo laag gesteld, dat het preparaat onder eiders bereik kan komen. Wij vernemen dat verschillende Brandwaarborg-Maatschappijen hunne premie verlagen voor degenen die in het bezit zijn van den „Vuurdooder” wijl er zoo goed als geen risico is voor die assuranties.